

Nye løsninger - fremtidens velfærdssamfund

Det er holdt op med at regne med manna fra oven – og det begynder ikke igen!

Valgløfter som 2-lærerordninger, flere ansatte i ældreplejen og andre fantastiske løfter, som især SF lancerede i kommunalvalgkampen har aldrig været realistiske – og det vidste og ved SF godt. Nu er der så en ny valgkamp i gang, hvor løfterne fyger om vælgernes ører, f.eks. at man kan få 15.000 kr. for hver million man køber andelsbolig for. Det er på høje høje tid vi får en ærlig debat om, hvor grænsen går for hvad det offentlige skal. Efter Venstres mening er vi langt langt ud over grænsen, når vi kan læse i en pressemeddelelse, at vi i Odense sørger for at lave opskrifter på klimavenlig kålsalat med pasta carbonara og klimavenlige madkurser for borgerne.

Politik handler ikke længere om at finde på nye måder det offentlige kan overtage ansvaret på eller hvordan nye penge skal fordeles ej heller om at strø om sig med dyre løfter. Politik handler om at prioritere og vise nye veje for at sikre, at vi også om 10 år har et velfærdssamfund vi kan være stolte af.

Med "Odense, ny virkelighed – ny velfærd" er grundlaget tilstede for at vi i Odense kan vise, at det kan lade sig gøre. MEN det kræver hårdt arbejde og ærlig vilje til at gå nye veje. Det duer ikke at fremlægge de værst tænkelige spareforslag for så at håbe, at byrådet i sidste ende vil pille dem af dagsordenen – for pengene skal findes. Derfor skal vi fra begyndelsen gøre det rigtigt.

Vi skal ikke stille de samme spørgsmål vi altid har stillet hinanden, eller finde forslag fra gamle sparekataloger frem. Vi skal turde stille os selv nye spørgsmål. F.eks. skal vi ikke spørge, hvordan vi sikrer mest mulig hjælp til flest mulig, men spørge hvordan vi sikre at færrest mulige har behov for hjælp. Nye spørgsmål lægger nemlig op til nye svar.

Der er næsten truffet beslutning om hvordan alle pengene fra "Odense en ny virkelighed" skal findes. Og der er mange gode eksempler på, at nye spørgsmål har givet nye svar f.eks. socialstrategien "housing first" og hjælp til selvhjælp i form af "rehabilitering" for ældre, handicappede og psykisk syge. Ved at tænke nyt kan vi leverer en god service for færre penge. Men vi skal også være ærlige og sige, at vi har 3 år tilbage af de beslutninger vi har truffet og at de fortsat har behov for opmærksomhed.

I budget 2012 skal vi finde yderligere midler for at få indtægter og udgifter til at passe sammen. Det er vi i Venstre fuldt ud parate til at tage et medansvar for – vores betingelse er, at det gøres troværdig og at vi ikke oversælger det økonomiske potentiale i forslagene.

Forøgelse af fremmødet

Vi er helt enige i, at sygefraværet i Odense Kommune er for højt – det har det været i årevis – og i årevis har vi stået og sagt, nu skal det nedbringes – og vi har set mange fine papirer på, hvordan det nok skulle lykkes – uden de helt store resultater. Vi er enige i, at oplægget til hvordan vi får sygefraværet ned i denne omgang er langt mere konkret og

kontant – så vi tror også på at vi kommer et stykke af vejen. Men, vi mener alligevel, at vi skyder over målet, når vi tilsiger et fald fra 18 til 13 dage – landsgennemsnittet er 16,8 dage, vi kommer fra et niveau over og skal langt under det i løbet af et år. Rettidig omhu ville være at indlægge en mindre besparelse og finde de resterende beløb andre steder – og skulle det så vise sig, at vi når over målet – ja så har vi allerede lidt til næste års spareøvelse.

- Og så for lige at slå det helt fast, i Venstre vil vi ikke deltage i hverken tvangsrygeafvænning eller tvangsslankekure. Vi vil ikke dele vores medarbejdere op i kategorier efter kendetegn – vi mener ikke vi skal jagte den gennemsnitlige ryger eller rødhårede medarbejder. Vi skal derimod understøtte og motivere til sundere livsstil.

Rettidig demografisk omhu

En anden meget stor udfordring er den demografiske. Vi skal turde se udfordringerne i øjnene og være ærlig i vores løsningsforslag. Frem mod 2016 vil vi se en befolkningstilvækst på ca. 19% for aldersgruppen 65-79 år, en del af disse borgere vil desværre have brug for kommunens hjælp. Men som budgettet ligger nu, så skal vi blot se på en ny budgetmodel senere på året – uden at vi har reserveret én eneste krone til det. Og det er her vigtigt at understrege, at ældreområdet bidrager i lige så høj grad til rationaliseringer og effektiviseringer som alle andre områder i kommunen – spørgsmålet er, om ældreområdet skal bidrage med langt mere end alle andre områder.

For det handler ikke bare om at få en budgetmodel til at passe – det handler om mennesker og den hjælp vi kan give - om at der tildeles ældreområdet et op til 3 cifret millionbeløb mindre i årene fremover, vel og mærke ud over de reduktioner alle områder er en del af. Hvis vi ikke afsætter en pulje penge til at imødegå en del af udfordringen må flertallet svare på om de ønsker reduktion af rengøring fra hver 2. til hver 3. uge, om de mener det er acceptabelt at borgere bliver hjulpet i nattøj kl. 17, at ventelisten til en plejehjemsplads vokser, fordi der ikke kommer flere pladser selvom der bliver et øget behov osv.

I Venstre er vi af den opfattelse, at den nuværende budgetmodel er for rundhåndet – at flere kan klare sig selv længere, men vi er også realistiske – det vil langt fra være alle og derfor er der behov for at byrådet ser udfordringen i øjnene og også allerede nu afsætter penge til at løfte opgaven. Vi er fuldt ud klar over, at vi endnu ikke kender de nøjagtige beløb, men at udfordringen er der, kan ingen bestride – og så foretrækker vi rettidig omhu frem for panik før lukketid, når virkeligheden indhenter skrivebordsberegningerne. Eller sagt på en anden måde, lad os få kastet snebolden inden den triller og bliver for stor.

Vi skal investere i fremtidens velfærd

Regeringen har med kvalitetsfondsmidlerne forsøgt at motivere kommunerne til at investere i velfærd. De forærer kommunen 1 kr. for hver krone vi selv kan fremskaffe til

vedligeholdelse og bygning af f.eks. daginstitutioner, skoler, plejecentre, bosteder mv. – kort sagt til investeringer i kernevelfærd.

Det er vist det, de i reklameverdenen, kalder et godt tilbud!

Desværre er budgettet så hårdt spændt for, at vi ikke har "råd" til at modtage gaven i 2015. Det er ikke godt nok – det er for dårlig prioritering. Venstre foreslår, at vi undlader at bygge et musik- og teaterhus og sparer de afsatte penge i 2013 og 2014 – det betyder nemlig, at vi så har råd til at investere 118 mio. kr. i børn, ældre og udsatte i 2015.

De øvrige kvalitetsfondsmidler lægges der heldigvis op til vi skal modtage – og dem skal vi bruge klogt. Et eksempel på en klog investering er nøglesystemet til ældreplejen, hvor vi kan gå fra nøgler og nøglebokse til elektroniske låse, som betjenes via social- og sundhedsassistenternes PDA'er. Det vil øge trygheden hos den enkelte ældre og lette opstarts- og nedlukningsomkostningerne, når der leveres hjemmehjælp.

Investering i det frivillige

Byrådet er enige om, at en af svarene på fremtidens løsning er en øget borgerinddragelse og at flere borgere vil hjælpe med at løfte opgaverne, efter devisen "spørg ikke hvad din kommune kan gøre for dig, men hvad du kan gøre for den".

I Venstre mener vi det - og vil meget gerne, at byrådet sætte handling bag ordene. Det kræver ærlighed og fælles fodslag på tværs af kommunen.

Vi har set mange gode tiltag i det seneste år fra frivillige foreninger, som ønsker at gøre en øget forskel og rigtig mange steder i kommunen er der åbnet op for nye samarbejdsformer og nye måder at tale sammen på.

Hvis vi skal lykkes med i fællesskab at skabe en endnu større frivillig indsats, så skal vi ikke se på området med kortsigtede besparelser, men med udviklingspotentiale, der på sigt giver effektiviseringer andre steder henne.

Derfor er det også med stor beklagelse, at vi i budgettet ser forslag til at reducere forstadspuljen, som netop er ment til at støtte op om lokale aktiviteter – og det passer meget dårligt med satsningen på at lokalområder skal løfte mere og tage over på opgaver. Vi vil bevare forstadspuljen og dens nuværende størrelse – i stedet vil vi pege på, at bystrategisk stab – som alle andre – må omprioritere, hvis de vil øge deres aktiviteter på andre områder, de 15 mio. kr. der foreslås afsat kan bruges bedre, bla. til at fastholde forstadspuljen.

Derudover er det med meget stor bekymring, at vi i dele af kommunen ikke kan se en opbakning til byrådets målsætninger om at øge den frivillige indsats. En reduktion af det frivillige idrætsliv med 10% og fjernelse af grundlaget for Bolbro Brugerhus og Fraugde Fritidscenter – taler direkte imod de gode intentioner. I Venstre kan vi godt forstå det lyder hult for nogle borgere og meget lidt troværdigt, når byrådet taler om aktivt medborgerskab og aktive lokalsamfund.

Vi vil derfor godt opfordre til, at det er en "ommer" – vi skal investere i det frivillige for det giver et positiv afkast.

Gode vækstbetingelser

Dækningsafgiften er fortsat en afgift, som giver odenseanske virksomheder dårligere konkurrencevilkår end andre. Derfor er vi også tilfredse med at den fortsat er under afvikling, selvom vi gerne så et hurtigere tempo.

Til gengæld er vi dybt modstander af at indføre nye forhindringer og afgifter for vores virksomheder. Vi er fortsat af den klare holdning at gebyr på udendørsservering er en helt forkert vej at gå. Vi har meget store udfordringer med at tiltrække tilstrækkeligt med mennesker til centrum – at pålægge de erhvervsdrivende en ekstra udgift er direkte skadende for udviklingen i centrum. De manglende budgetindtægter foreslår vi findes gennem øget prisafprøvning af vores ydelser. Her vil vi blot nævne, at af de 118 mio. kr. Odense årligt bruger på rengøring, er de 88 mio. kr. kommunale lønkroner – et udbud på rengøring i de kommunale administrationsbygninger kunne i første omgang være en kvalificeret måde at teste prisen af på.

Vi har nogle rigtig gode muligheder i Odense, ikke mindst med udvikling og bygning af det nye sygehus ved Universitetet. Det kan give os det løft, Odense har så hårdt brug for – forhåbentlig kan det også bidrage til at forbedre vores erhvervsklima og give fornyet vækst. Men det forudsætter naturligvis, at vi sikrer grundlaget – det er byrådets ansvar at sikre såvel tilkørselsforholdene som finansieringen til området, både for biler og letbane. Vi kan så glæde os over, at den nuværende regering har givet et positivt tilsagn om at medfinansiere letbanen – nu skal Odense vise, at vi så kan stå resten af distancen og bakke op om det nye sygehus og sørge for vores del af opgaven.

En for alle og alle for en

Ved sidste års budgetforlig var vi 5 partier, der tog ansvar og i fællesskab løftede en stor opgave. Aftalen baserer sig på gensidig tillid og fælles ansvar. Vi aftalte også at enes om udgifter og indtægter.

Det pålægger flertallet i byrådssalen et ansvar – et ansvar om at forvalte i den ånd og vise, at tilliden er fortjent.

Derfor undrer det os også meget, at vi pludselig i medierne fik oplyst, at nu er modersmålsundervisning genindført i Odense – selvom SF og S ganske udmærket ved, at det er et emne vi i årevis har diskuteret, stemt om og været uenige om – ja endog har afskaffet under en tidligere socialdemokratisk rådmand ved et budgetforlig.

Det problematiske i dette er ikke mindst, at det aldrig var til afstemning og at det aldrig blev mindretallet oplyst før der blev slået ud med armene fra flertallets side i medierne.

Det bidrager ikke ligefrem til at skabe tillid.

Gammel vin på nye flasker

For ikke så længe siden var der en meget langstrakt og livlig debat om vedligeholdelse. Nu foreslås der igen forandringer – i Venstre er vi villige til at kigge på nye måder at løfte opgaven på. Men vi har de samme betænkeligheder som sidste gang bla. Idrætsparkens muligheder, visse pedeller på nogle af bostederne og hele debatten omkring skolerne.

Det er et meget komplekst område – og en vedtagelse i et budget kan alene være en overordnet rammebeslutning, hvor de konkrete udmøntninger må bero på en tættere dialog med de involverede parter og en politisk behandling.

Hvis stort set alle vedligeholdelsesopgaver samles i By- og Kulturforvaltningen vil der afgjort være yderligere potentiale for at tænke nyt. Derfor vil vi også gerne foreslå, at en sådan enhed tilsikre en ordentlig belysning af Odense – også belysning af de private fællesveje, så vi ikke endnu en gang indføre en ny måde at forskelsbehandle odenseanerne afhængig af om de tilfældigvis bor på en offentlig vej eller en privat fællesvej.

Nedlæggelse af skolernes pædagogiske mediecenter som selvstændig enhed er heller ikke en ny ide. Den har været fremme før og er hidtil i politisk enighed blevet taget af bordet igen. I Odense er vi langt fremme hvad angår udvikling og anvendelse af IT i folkeskolen, det har ikke mindst PMC en stor del af æren for. Det mener Venstre ikke vi skal sætte over styr ved at lægge det sammen med den øvrige IT-betjening – det giver i øvrigt heller ikke nogen økonomisk gevinst at ændre på organisationen, men vi støtter meget gerne et øget samarbejde.

Hvordan løfter vi udfordringerne

Med "Odense – en ny virkelighed" fandt vi en ny måde at lave budget på. En måde, der giver udvalgene mulighed for at lave kloge effektiviseringer, nytækning og udvikling. Langt de fleste steder er det efter Venstres overbevisning lykket.

Men uden at være indehaver af en krystalkugle tør vi godt forudsige, at de evner skal vi udvikle meget mere i fremtiden.

At udvalgene får mulighed for at arbejde konstruktivt med udfordringerne i stedet for at det hele skal afgøres ned til sidste detalje hen over en sen eftermiddag i et budgetforlig finder vi meget positivt.

Den arbejdsmetode ser vi gerne, at vi fortsætter. Men det kræver vi har gensidig tillid til, at vi søger de bedste løsninger og at vi er ærlige og realistiske i vores bestræbelser på at sikre en fælles vækst og velfærd.

For Venstre er det afgørende, at vi allerede nu grundlæggende ændrer måden vi tænker

"kommune" på og får rustet os til at møde fremtiden. Venstres vision er, at vi også om 10 år med overbevisning i stemmen kan sige vi har en god kommune. Det er ikke et valg om at bevare tingene som de er eller prøve noget nyt – det er et valg mellem at lave grundlæggende forandringer eller formålsløst at skære ned og ned – I Venstre vælger vi forandringerne og nytækningen.